

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W FUNDACJI NA RZECZ ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY „OTWARCIE”

PREAMBUŁA

Niniejszy dokument powstał w celu zapewnienia dzieciom i podopiecznym Fundacji Na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży OTWARCIE w Koninie bezpiecznych warunków pobytu i zajęć w atmosferze akceptacji i szacunku.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy członek personelu traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel Fundacji OTWARCIE, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Fundacji OTWARCIE oraz swoich kompetencji.

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. PODSTAWY PRAWNE:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535).
- 2) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870).
- 3) Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 1606) .
- 4) Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.).
- 5) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900).
- 6) Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781).
- 7) Konwencja o prawach dziecka (Dz.U.1991 nr 120, poz. 526)
- 8) Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012, poz. 1169)
- 9) Ustawa z 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2023r. poz. 1304 ze zm.) art.22b oraz art. 22c.

2. SŁOWNICZEK POJEĆ:

- 1) *Fundacja* – Fundacja Na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży „OTWARCIE” z siedzibą w Koninie
- 2) *Zarząd* – członkowie Zarządu fundacji;
- 3) *dziecko/małoletni* – każda osoba do ukończenia 18 roku życia;
- 4) *podopieczny fundacji* – pełnoletnia osoba, która korzysta ze wsparcia Fundacji;
- 5) *personel/pracownik* – każdy pracownik Fundacji bez względu na formę zatrudnienia, w tym: stażysta, praktykant, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi;
- 6) *opiekun dziecka* – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia o małoletnim, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy;
- 7) *przedstawiciel ustawowy* – rodzic lub opiekun prawny;
- 8) *zgoda opiekuna małoletniego* – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego/ przedstawiciela ustawowego dziecka.
- 9) *krzywdzenie dziecka* – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego na szkodę dziecka lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie;
- 10) *przemoc fizyczna* – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka/małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie, itp.;
- 11) *przemoc seksualna* – należy przez to rozumieć zaangażowanie dziecka/małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa;

- 12) *przemoc psychiczna* – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych;
- 13) *zaniechanie* – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju;
- 14) *przemoc domowa* – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;
- 15) *osoba stosująca przemoc domową* – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej;
- 16) *świadek przemocy domowej* – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej;
- 17) *SOM* – Standardy Ochrony Małoletnich.

§ 2. ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIAMI A PERSONELEM FUNDACJI

1. Zarząd Fundacji jest odpowiedzialny za przygotowanie personelu Fundacji do stosowania standardów ochrony małoletnich.
2. Wyznaczony przez Zarząd pracownik zapoznaje pracowników ze Standardami Ochrony Małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze SOM obowiązującymi w Fundacji. Wzór oświadczenia pracownika został określony w załączniku nr 1 do Standardów.
3. Przed zatrudnieniem nowi pracownicy są sprawdzani w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Nowo zatrudnieni są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie o zapoznaniu się z SOM obowiązującymi w fundacji.
4. Oświadczenia personelu o zapoznaniu się z treścią SOM włącza się do akt osobowych lub umów cywilnoprawnych, umów wolontariackich, itp .
5. Personel zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci.
6. Personel w kontakcie z małoletnim:
  - 1) odnosi się do dziecka z szacunkiem;
  - 2) wysłuchuje małoletniego i stara się udzielać mu odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i jego wieku;
  - 3) nie zawstydza, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
  - 4) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
  - 5) nie ujawnia drażliwych informacji o dziecku osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku;
  - 6) nie nawiązuje z małoletnim jakichkolwiek relacji intymnych lub o charakterze seksualnym, nie kieruje do niego seksualnych komentarzy, żartów, gestów oraz nie udostępnia dzieciom treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę.
7. Nie można małoletniego popychać, bić, szturchać, poniżać itp.
8. Decyzje dotyczące małoletniego powinny brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych dzieci.
9. Dziecko ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione.
10. Personel nie może utrzymywać wizerunków małoletnich, jeżeli opiekun nie wyraził na to zgody. Zabronione jest utrzymywanie wizerunku małoletniego w celach prywatnych.
11. Pracownikowi nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.
12. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

13. Pracownik, który ma świadomość, że małe dziecko doznało jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z dzieckiem, wykazując zrozumienie i wyczucie.

14. Niedopuszczalne jest spanie członka personelu w jednym łóżku z dzieckiem podczas wycieczek, wyjazdów terapeutycznych oraz imprez organizowanych w fundacji.

15. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z dzieckiem. Do sytuacji takich zaliczyć można:

- 1) pomoc dziecku w czynnościach higienicznych (np. korzystanie z toalety, zmiana ubrania, zmiana pieluch, zaopatrzenie rany);
- 2) pomoc dziecku w spożywaniu posiłków;
- 3) pomoc dziecku z ograniczeniami ruchowymi w poruszaniu się po Fundacji;
- 4) kontakt fizyczny konieczny ze względu na wykonywanie ćwiczeń w trakcie zajęć terapeutycznych;
- 5) przytrzymanie w razie sytuacji niebezpiecznej i/lub trudnych zachowań małego dziecka.

16. Kontakt poza godzinami pracy z małym dzieckiem jest co do zasady zabroniony. Nie wolno zapraszać małego dziecka do swojego miejsca zamieszkania. Jeśli pracownik musi spotkać się z małym dzieckiem poza godzinami pracy, wymagane jest poinformowanie o tym fakcie Zarządu, a opiekun musi wyrazić na taki kontakt zgodę.

17. W przypadku, gdy członek personelu łączy z małym dzieckiem lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych dzieci, opiekunów i członków personelu.

§ 3. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MAŁOLETNI – MAŁOLETNI, W TYM ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE

1. Podstawową zasadą relacji między małymi dziećmi oraz między małymi dziećmi i pełnoletnimi podopiecznymi Fundacji jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby małych dzieci.

2. Niedozwolone jest w szczególności:

- 1) stosowanie przemocy wobec jakiegokolwiek dziecka, w jakiegokolwiek formie zwłaszcza:
  - a) przemoc fizycznej;
  - b) używanie wulgarnego, obraźliwego języka;
  - c) upokarzanie, obrażanie, znieważanie;
  - d) stosowanie gróźb i zastraszanie;

2) zachowanie w sposób niestosowny, tj. używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym;

3) utrwalanie wizerunku innych małych dzieci poprzez nagrywanie i fotografowanie bez uzyskania zgody dziecka i jego opiekuna.

3. Pracownicy Fundacji każdorazowo reagują na niedozwolone zachowania i relacje między małymi dziećmi oraz między małymi dziećmi i pełnoletnimi podopiecznymi Fundacji.

§ 4. ZASADY I PROCEDURY PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO.

ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

1. W przypadku podejrzenia lub posiadania informacji dotyczących krzywdzenia małego dziecka, członek personelu niezwłocznie informuje na piśmie Zarząd Fundacji.

2. Zarząd niezwłocznie przekazuje w obecności psychologa/pedagoga opiekunowi/opiekunom małego dziecka informacje o podejrzeniu krzywdzenia małego dziecka, chyba że podejrzenie to dotyczy opiekuna dziecka. Z rozmowy sporządza się notatkę.

3. Zarząd może zlecić psychologowi/pedagogowi zatrudnionemu w fundacji udzielenie wsparcia małemu dziecku.

4. Zarząd powołuje zespół interwencyjny. W skład zespołu interwencyjnego wchodzi m.in. terapeuci pracujący w Fundacji z dzieckiem, przedstawiciel zarządu oraz opiekun małego dziecka, z wyjątkiem sytuacji podejrzenia, że osobą krzywdzącą jest opiekun dziecka.

5. Zespół interwencyjny opracowuje plan działania wobec dziecka mający na celu objęcie małoletniego wsparciem. W planie działania uwzględnia się jakie konkretnie działania i w jakim czasie Fundacja podejmie w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa i odizolowania go od krzywdzącego.
6. Pracownik, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia małoletniego nie może być członkiem zespołu interwencyjnego.

§ 5. PROCEDURY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO, ZAWIADOMIENIE SĄDU OPIEKUŃCZEGO, WSZCZĘCIE PROCEDURY NIEBIESKIEJ KARTY

1. W przypadku wystąpienia podejrzenia co do krzywdzenia dziecka Zarząd zawiadamia Policję o podejrzeniu popełniania przestępstwa na szkodę małoletniego.
2. W przypadku wystąpienia podejrzenia co do krzywdzenia dziecka przez opiekuna dziecka lub inną osobę spoza personelu Fundacji Zarząd składa wniosek do właściwego Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny.

§ 6. WYMOGI I ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET

1. Małoletni korzystają z dostępu do Internetu pod opieką terapeuty w trakcie zajęć terapeutycznych.
2. Fundacja nie pozwala małoletnim na swobodny dostęp do Internetu oraz nie udostępnia hasła do sieci bezprzewodowej.
3. Sieć fundacji jest monitorowana.

§ 7. ZASADY UDOSTĘPNIANIA OPIEKUNOM I DZIECIOM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich w Fundacji na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży OTWARCIE” jest dokumentem ogólnodostępnym dla personelu, dzieci oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej Fundacji oraz na tablicy informacyjnej znajdującej się w siedzibie Fundacji.
3. Dokument przedstawiany jest do zapoznania opiekunom dzieci podczas zgłoszenia dziecka do Fundacji lub projektu.
4. Personel przedkłada opiekunowi do podpisania oświadczenie, że zapoznał się ze Standardami. Wzór oświadczenia rodzica/opiekuna został określony w załączniku nr 2 do Standardów.
5. Fundacja ma opracowaną wersję skróconą standardów dla dzieci i młodzieży, przedstawionych w taki sposób, aby małoletni mogli je zrozumieć.

§ 8. SPOSÓB DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO

1. Wszelkie dokumenty (np. notatki służbowe, notatki z rozmów, kopie dokumentacji, plany wsparcia) dotyczące zgłoszonych incydentów sporządza się w siedzibie fundacji w formie papierowej. Dostęp do tych dokumentów mają tylko osoby upoważnione przez Zarząd.
2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 przechowuje się w sposób uniemożliwiający dostęp do nich przez osoby nieupoważnione.

§ 9. ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

1. Procedura aktualizowania Standardów odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Zarząd wyznacza zespół odpowiedzialny za Standardy Ochrony Małoletnich, którego zadaniem jest monitorowanie realizacji Standardów oraz występowanie do Zarządu o dokonanie zmian w Standardach, w tym wynikających ze zmiany przepisów.

Załącznik nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH

Ja .....

(imię, nazwisko)

oświadczam, że zapoznałem(-am) się ze Standardami Ochrony Małoletnich przyjętymi w FUNDACJI NA RZECZ ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY OTWARCIE W KONINIE oraz zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis oświadczającego)

Załącznik nr 2 do Standardów Ochrony Małoletnich

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH

Ja .....
(imię, nazwisko)

Będący rodzicem/ opiekunem prawnym.....
(imię, nazwisko dziecka)

oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w FUNDACJI NA RZECZ ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY OTWARCIE W KONINIE i wyrażam zgodę na realizację:
„§ 2 ust. 15:

W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z dzieckiem.

Do sytuacji takich zaliczyć można:

- 1) pomoc dziecku w czynnościach higienicznych (np. korzystanie z toalety, zmiana ubrania, zmiana pieluch, zaopatrzenie rany);
- 2) pomoc dziecku w spożywaniu posiłków;
- 3) pomoc dziecku z ograniczeniami ruchowymi w poruszaniu się po Fundacji;
- 4) kontakt fizyczny konieczny ze względu na wykonywanie ćwiczeń w trakcie zajęć terapeutycznych;
- 5) przytrzymanie w razie sytuacji niebezpiecznej i/lub trudnych zachowań małoletniego.”

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis oświadczającego)